

ඉස්ලාමීය නීති ව්‍යුහය

The Cooperative Office For Call And Guidance at Sultanah
Under the Supervision of
Ministry of Islamic Affairs Endowment and Call and Guidance
Tel. 4240077 Fax 4251005 P.O.Box 92675 Riyadh 11663 - Al-Swaidi Str. K.S.A
E-mail : Sultanah@hotmail.com

أحكام فقهية
ترجمه للغة السنهالية:
شعبة توعية الجاليات في الزلفي
الطبعة الأولى : ١٤٢٤/٦ هـ.

③ شعبة توعية الجاليات بالزلفي ، ١٤٢٤ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

أحكام فقهية - سنهالي / شعبة توعية الجاليات بالزلفي . -
الزلفي ، ١٤٢٤ هـ

٤٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٦ - ٢٨ - ٨٦٤ - ٩٩٦٠

١- العبادات (فقه إسلامي)

أ- العنوان

٢- الزواج (فقه إسلامي)

١٤٢٤/٥١٤١

ديوي ٢٥٢

رقم الايداع: ١٤٢٤/٥١٤١

ردمك : ٦ - ٢٨ - ٨٦٤ - ٩٩٦٠

الصف والإخراج: شعبة توعية الجاليات في الزلفي

أحكام الزكاة සකාත හි නිකර්ත

සකාතය (අනිවාර්ය දානය) ඉස්ලාම් ධර්මයේ තෙවෙනි අනිවාර්ය කරුණකි. මුස්ලිම් වරයෙක් තමා සතු සම්පත් නිසාබය (සකාතය අනිවාර්යවන අවම ප්‍රමාණය)ට ලක්වී, එය භවලක් (වසරක කාලයක්)ද සම්පූර්ණවූයේනම්, ඔහුට සකාතය දීම අනිවාර්ය වේ. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙලෙස පවසන්නේය.

නවද, (මබලා) සලාතය (නැමදුම) ඉටු කරන්න. නවද, සකාතය (අනිවාර්ය දානය)ද ගෙවන්න.

(අල්කුර්ආන්-2:110)

සකාතය දීමේදී අනුගමනය කළයුතු නීතිරීතින් හා එහි ප්‍රයෝජනයන් ගැන ඉස්ලාම් ධර්මය පැහැදිලි කරයි. ඒවා මෙසේය.

- 1-ආත්මාව පවිත්‍රකර ලෝහකම තුරන් කරයි.
- 2-මුස්ලිම්වරයාට දානය කිරීමේ මනෝභාවය ලබා දෙයි.
- 3-දුප්පතා හා පොහොසතා අතර ස්ථිර සම්බන්ධයක් ඇති කරයි. මක්නිසාදයත්, ආත්මාව උපකාර කරන්නා කරා ආකර්ෂණය වන්නේය.
- 4-අසරණ (දිලිඳු) මුස්ලිම් වරයාගේ අවශ්‍යතාවය ඉටු කරයි.
- 5-පාප ක්‍රියාවෙන් මිනිසා මුදවා ගැනීම (පවිත්‍ර කිරීම) සකාතයේ ප්‍රයෝජනයකි. මෙය පාප ක්‍රියාවන් මකා (විනාශ කර) තරාතිරම උසස් කිරීමට හේතුවන්නේය.

සකාතය අනිවාර්යවන ද්‍රව්‍ය

- 1-රත්රන්
- 2-රිදී
- 3-වෙළඳ භාණ්ඩ
- 4-සිව්පාවුන්
- 5-පොළොවෙන් ලැබෙන ඇට, පළතුරු හා ලෝහ වර්ග.

රත්රන් හා රිදී සඳහා සකාතය

රත්රන් හා රිදී කුමන තත්ත්වයේ (ස්වභාවයේ) ඇතත් ඒ සඳහා සකාතය ගෙවීම අනිවාර්ය වේ. කවරෙක් සතුව රත්රන් හා රිදී නිසාබය (නියමිත අවම ප්‍රමාණය)ට ලක්ව පවතින්නේද මහු සකාතය දිය යුතුය. රත්රන් හි නිසාබය මිස්කාල් විස්ස (20) කි. එය ග්‍රෑම් 70 ට සමාන වේ. රිදී හි නිසාබය දිර්හම් තබව් 200 කි. එය ග්‍රෑම් 460 ට සමාන වේ. කවරෙක් සතුව රත්රන් නිසාබ් ප්‍රමාණයක් තිබේද මහු 2.5 බැගින් සකාතය ගෙවිය යුතුය. එය ග්‍රෑම් 1.75 කි. එසේම, කවරෙක් සතුව රිදී නිසාබ් ප්‍රමාණයක් තිබේද මහු ග්‍රෑම් 11.5 ක් ගෙවිය යුතුය. මෙය දේශීය මුදලින් දීමට අදහස් කරන්නේනම්, එවිට රත්රන් හා රිදී හි ග්‍රෑමයකට පවතින වටිනාකම හවල් සමයේ විමසා බැලිය යුතුය. පසුව එම වටිනාකම අනුව දේශීය මුදලින් සකාතය දිය යුතුය.

පුද්ගලයෙක් සතුව රත්රන් ග්‍රෑම් 100 ක් තිබේනම්, මහු එයින් සකාතය ගෙවීම අනිවාර්යවේ. මක්නිසාද යත්, මහු නිසාබයට ලක්වී සිටින්නේය. එහි සකාතය ග්‍රෑම් 2.5 කි. මහු තම සකාතය තම දේශීය මුදලින් දීමට අදහස් කළේ

නම්, මහු එවකට පවතින වටිනාකම විමසා ගැනීම 2.5 ට සමාන මුදලක් දිය යුතුය.

එසේම පරිහරණය කරන මුදල් සඳහාද සකාතය අති වාර්යවේ. එය එම මුදල නිසාබයට ලක්වී හවිලද සම්පූර්ණ විය යුතුය. යමෙකු සතුව රත්රන් ගැනීම 70 ක වටිනාකමට සමාන මුදලක් තිබේනම් සකාතය ගෙවීම මහුට අනිවාර්ය වේ. එනම් මහු 2.5 බැගින් ගෙවිය යුතුය. මුස්ලිම් වරයෙක් සතුව ඇති මුදලට අදාළ කාල සීමාව සම්පූර්ණ වූයේනම්, මහු රත්රන් වෙළෙන්දෙකුගෙන් රත්රන් ගැනීම 70 ක වටිනා කම විමසිය යුතුය. එම වටිනාකමට අයත් මුදල් ප්‍රමාණය මහු සතුව තිබේනම්, මහු සකාතය ගෙවිය යුතුය. මහු සතුව ඇති මුදල් ප්‍රමාණය වෙළෙන්දා පැවැසූ මුදල් ප්‍රමාණ යට වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් නම්, මහු සකාතය නොගෙවිය යුතුය. එයට උදාහරණයක් මෙසේය.

පුද්ගලයෙක් සතුව ඩොලර් 800 ක මුදලක් තිබී එයට හවිල් කාලයද සම්පූර්ණවිය. එනම් මහු තම දේශයේ මුදල් පරිහරණය රත්රන් හි වටිනාකමට සමානව පවතින්නේ නම්, රත්රන් ගැනීම එකක වටිනාකම හෝ, තම දේශයේ මුදල් පරිහරණය රිදි හි වටිනාකමට සමානව පවතින්නේ නම්, රිදි ගැනීම එකක වටිනාකම විමසා බැලිය යුතුය. එවිට ගැනීම 70 ක වටිනාකම ඩොලර් 840 ට සමාන වන බව මහු දැනගන්නේනම් සකාතය ගෙවීම මහුට අනවශ්‍යවේ. මන්ද, මහු සතුව ඇති මුදල් ප්‍රමාණය නිසාබයට උගාවී නොමැත. එම නිසාබය රත්රන් ගැනීම 70 ක වටිනාකමකි. එසේම රිදි පරිහරණයේ දීද අනුගමනය කළ යුතුය.

කොටස් සඳහා සකාතය

වත්මන් කාලයේ මිනිසුන් නිශ්චල හා වංචල දේපළෙහි කොටස්කරුවන් ලෙස බැඳී සිටිති. සමහරවිට වසර ගණනා වත් තමන් සඳහා වූ කොටස ඉතුරුකර රැස්කරන්නන්ද මවුනතර සිටිති. එම කොටස විටක වටිනාකමින් අධිකවේ විටක වටිනාකමින් අඩුවේ. මෙවන් කොටස් සඳහා සකාතය ලබාදිය යුතුය. මක්නිසාද යත්, මෙය වෙළඳ භාණ්ඩ ලෙස සැළකේ. සෑම වසරක්ම එහි වටිනාකම බලා එයට අදාළ වූ සකාතය ලබාදීම මුස්ලිම් වරයාට අනිවාර්ය වේ. නොඑසේ නම්, එය විකුණා එහි වටිනාකම ලබා සෑම වසරක් සඳහාම ගණන් බලා සකාතය ගෙවිය යුතුය.

වෙළඳ භාණ්ඩ සඳහා සකාතය

අල්ලාහ් වෙළඳ කටයුතුවල යෙදීම සහ එමගින් ඉපයීම අනුමත කරයි. යම් මූල ධනයක් යොදා වෙළඳ කටයුතුවල යෙදී සිටින මුස්ලිම් වෙළෙන්දා අල්ලාහ් තමාට ලබාදී ඇති දායාදයට තුනි පුදකිරීමක් වශයෙන්ද, තම සහෝදරයාගේ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහාද සකාතය ගෙවීම ඉස්ලාම් ධර්මය අනිවාර්ය කරයි. මෙහි ලාභ සිතුවිල්ල මත කරන සියළුම දේ (ගැනීම් සහ විකිණීම්) අන්තර්ගත වේ. මේවා නිශ්චල දේපළ, සත්තුන්, කැමරීම්, යාන වාහන හා මෙවන් දේය. මෙයට නිසාභය ලක්වීම කොන්දේසියෙකි.

මේ වෙනුවෙන් රත්රන් හෝ රිදී හි වටිනාකම බැලිය යුතුය. මෙහි මූල වටිනාකමට 2.5% බැගින් ගණන් බලා සකාතය ලබා දීම අවශ්‍යවේ. උදාහරණයක් මෙසේය.

පුද්ගලයෙක් සතුව ඩොලර් 100,000 වටිනා වෙළඳ කුළු හාණ්ඩ තිබෙන්නේනම්, ඔහු එයින් ඩොලර් 2500 ක් ගෙවිය යුතුයි. සියලුම ගැණුම්කාර හා විකුණුම්කාර වෙළෙන්දන් තමා සතුව ඇති දේ පිළිබඳව වාර්ෂිකව ගණන් බලා එයට අයත් සකාතය ගෙවිය යුතුයි. වෙළෙන්දෙක් වසරක් සම්පූර්ණවීමට දින දහයට පෙර හාණ්ඩයක් මිලිදී ගත්තේනම්, ඒ සඳහාද අනෙකුත් හාණ්ඩ හා සමග සකාතය ගෙවිය යුතුයි. වෙළඳාම ආරම්භ කළ දින සිට හවුල් (වසර) ආරම්භ වේ. සකාතය යනු වාර්ෂිකව ගෙවන එකකි. එනිසා, සෑම මුස්ලිම්වරුන් තම සතුව පවතින දේ සඳහා සෑම වසරක්ම සකාතය ගෙවිය යුතුයි.

ආහාර දී ඇති කරන සිව්පාවත් වෙළඳාම සඳහා යොදා ගත්තේ නම්, එය නිසාබයට (අවම ප්‍රමාණයට) ලක්වුවත් නොවුවත් ඒ සඳහා සකාතය ගෙවිය යුතුයි. එහි වටිනාකම මුදලින් සකාතයේ නිසාබය ඉක්මවා යන්නේනම්, ඒ සඳහා මුදලින් සකාතය ගෙවිය යුතුයි.

පොළොවෙහි ලැබෙන දේ සඳහා සකාතය

මැනීමට හා රැස්කර ඉතුරු කිරීමට හැකි ඇට හා පළතුරු වර්ග සඳහා සකාතය ගෙවීමේ ආවර්ණය වේ. ඒවා රට ඉදි, මිදි, තිරිහු (පොතු සහිත), තිරිහු ඇට (පොතු රහිත) සහ හාල් යනාදීන්ය. තමුදු, (ඉතුරු කිරීමට නොහැකි) පළතුරු හා එළවලු වර්ග සඳහා සකාතය අනිවාර්ය නොවන්නේය. මෙහි නිසාබය ලක්වන විට සකාතය ගෙවිය යුතුයි. එම නිසාබය කිලෝ 675 ක් වන අතර, තිරිහු ඇට හි නිසාබය කිලෝ 552 කි.

මෙවන් වර්ග සඳහා හවිල් (වසරක කාලයක්) සම්පූර්ණ වීම අනවශ්‍යය වේ. මේවා ගොවියාගේ වියදමින් තොරව වැහි, සහ ගෑගා ජලය මගින් වැඩෙන්නේ නම්, ඒ සඳහා දහයෙන් එකක් සකානය වශයෙන් ගෙවිය යුතුය. නමුත් ගොවියාගේ වියදම මත ජලය සැපයීම සිදුවන්නේ නම්, ඒ සඳහා විස්සෙන් එකක් සකානය වශයෙන් ගෙවිය යුතුය. මෙයට උදාහරණයක් මෙසේය.

පුද්ගලයෙක් තිරිගු වගාකර අස්වැන්නයේදී කිලෝ 800 ක් ලබයි. එසේනම් සකානය ගෙවීම මහුට අනිවාර්ය වේ. මක්නිසාදයත්, තිරිගු හි නිසාබය කිලෝ 675 කි. මහු වියදම් නොකර ජලය සපයා වගා කළේනම්, දහයෙන් එකක් එනම් කිලෝ 80 ක්ද, වියදම් කර ජලය සපයා වගා කළේ නම් විස්සෙන් එකක් එනම් කිලෝ 40 ක්ද ගෙවිය යුතුය.

සිව්භාවක සඳහා සකානය

සිව්භාවන් යනුවෙන් අදහස් වන්නේ මටුවන්, ගවයන්, එළවන් හා බැටලුවන් යන සතුන්ය. පහත සඳහන් කොන්දේසි අනුව මෙහි සකානය ගෙවීම අවශ්‍යවේ.

- 1- නිසාබය ලක්වීම. මටුවන්ගේ අවම නිසාබය 5 ක්ද, එළවන්ගේ හා බැටලුවන්ගේ අවම නිසාබය 40 ක්ද, ගවයන්ගේ අවම නිසාබය 30 ක්ද වේ. මෙයට අඩු ප්‍රමාණයන් සඳහා සකානය නොමැත.
- 2- හිමිකරු සතුට හවිල (වසරක කාල සීමාවක්) සම්පූර්ණවී තිබීම.
- 3- වසරේ අධික කාලයක් තණ කැම සඳහා පිටත්ව යන සිව්භාවන් වීම. තමාගේ සතුට ඇති ආහාර දී ඇතිකරන

සිව්පාවන් සඳහා හෝ, තමා විසින් මවුන්ට ආහාර මිලට ගෙන හෝ රැස්කර ගෙන හෝ දී ඇතිකරන සිව්පාවන් සඳහා සකාතය ගෙවීම අනිවාර්ය නොවන්නේය. නමුදු, වසරේ අධික කාලයක් තණකැම සඳහා පිටත්ව යන්නේ නම්, ඒවා සඳහා සකාතය ගෙවීම අනිවාර්යවේ.

4-හිමිකාරයා ගොවිතැන් කිරීමට හෝ ප්‍රවාහනය කිරීමට හෝ වෙනත් කාර්යයන් සඳහා හෝ යොදවන සිව්පාවන් නොවීම.

මටුවන් කෙරෙහි සකාතය

මටුවන්ගේ නිසාබය අනුව පස් දෙනෙකු සිටින්නේ නම්, ඒ සඳහා සකාතය ගෙවීම අනිවාර්ය වේ. මුස්ලම් වරයෙක් සතුව මටුවන් 5 සිට 9 දක්වා සංඛ්‍යාවක් තිබී හවුල් කාලයද සම්පූර්ණවූයේ නම්, ඒ සඳහා එමවෙකු සකාතය වශයෙන් දිය යුතුයි. එසේම 10 සිට 14 දක්වා එමවන් දෙදෙනෙකුද, 15 සිට 19 දක්වා එමවන් තුන් දෙනෙකුද, 20 සිට 24 දක්වා එමවන් සිව් දෙනෙකුද, 25 සිට 35 දක්වා වසරක් සම්පූර්ණ වූ ගැහැනු මටුවෙක්ද එය නොලබන්නේ නම්, වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ මටුවෙක්ද ගෙවිය යුතුයි.

එසේම 36 සිට 45 දක්වා දෙවසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්ද, 46 සිට 60 දක්වා තුන් වසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්ද, 61 සිට 75 දක්වා සිව් වසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්ද 76 සිට 90 දක්වා දෙවසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවන් දෙන්නෙක්ද, 91 සිට 120 දක්වා තුන් වසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවන් දෙන්නෙක්ද, සකාතය වශයෙන් ගෙවිය යුතුයි.

මීට වඩා අධිකවන සෑම 40 ක් සඳහාම වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්ද, සෑම 50 ක් සඳහාම වසර තුනක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්ද සකානය වශයෙන් ගෙවීම අනිවාර්යවේ.

මටුවන් කෙරෙහි සකානය පිළිබඳ ලේඛණය

සංඛ්‍යාව		සකානය
සිට	දක්වා	
05	09	ආවේක්
10	14	ආවන් දෙන්නෙක්
15	19	ආවන් තුන් දෙනෙක්
20	24	ආවන් සතර දෙනෙක්
25	35	බිත්තු මොළු : වසරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්
36	45	බිත්තු ලොන් : වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්
46	60	හික්කා : වසර තුනක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්
61	75	පිද්දා : වසර හතරක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවෙක්
76	90	බිත්තා ලොන් : වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවන් දෙන්නෙක්
91	120	හික්කානි : වසර තුනක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු මටුවන් දෙන්නෙක්

මෙයට වඩා වැඩිවන සෑම 40 ක් සඳහාම බිත්තු ලොන් (වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු) මටුවෙක්ද, සෑම 50 ක් සඳහාම හික්කා (වසර තුනක් සම්පූර්ණවූ ගැහැනු) මටුවෙක්ද සකානය ලෙස දිය යුතුය.

ගවයන් කෙරෙහි සකාතය

මිනිසෙක් සතුට ගවයන් 30 සිට 39 දක්වා සිටින්නේනම්, ඒ සඳහා වසරක් සම්පූර්ණවූ (ඉප්ලුන් තකීලන්) ගව (පැට්) යෙක්ද, 40 සිට 59 දක්වා දෙවසරක් සම්පූර්ණවූ (මුසන්නා) ඵලදෙනෙක්ද, 60 සිට 69 දක්වා වසරක් සම්පූර්ණවූ (තකී ආනි) ගව (පැට්)යන් දෙන්නෙක්ද, 70 සිට 79 දක්වා වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ (මුසන්නා) ඵලදෙනෙක් සහ වසරක් සම්පූර්ණවූ ගව (පැට්)යෙක්ද, මීට වඩා වැඩිවන සැම 40ක් සඳහාම වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ (මුසන්නා) ඵලදෙනෙක් බැගින්ද සකාතය ලෙස ගෙවිය යුතුයි.

ගවයන් කෙරෙහි සකාතය පිළිබඳ ලේඛණය

සංඛ්‍යාව		සකාතය
සිට	දක්වා	
30	39	තකීල : වසරක් සම්පූර්ණවූ ගවයෙක්
40	59	මුසන්නා : වසර දෙකක් සම්පූර්ණවූ ඵලදෙනෙක්
60	69	තකීආනි : වසරක් සම්පූර්ණවූ ගවයන් දෙන්නෙක්
70	79	මුසන්නා සහ තකීල : දෙවසරක් සම්පූර්ණ වූ ඵලදෙනෙක් සහ වසරක් සම්පූර්ණවූ ගවයෙක්

ඵඵවන් කෙරෙහි සකාතය

මිනිසෙකු සතුට ඵඵවන් 40 සිට 120 දක්වා සිටින්නේනම් ඒ වෙනුවෙන් ඵඵවන්ද, මීට වඩා සිට 200 දක්වා ඵඵවන්

දෙන්නෙක්ද 300 දක්වා එවනතුන් දෙන්නෙක්ද 400 දක්වා එවනතුන් සතර දෙන්නෙක්ද 500 දක්වා එවනතුන් පස් දෙන්නෙක්ද සකානය ලෙස ගෙවිය යුතුයි. පසුව සෑම 100 ක් සඳහාම එවවෙක් බැගින්ද ගෙවිය යුතුයි.

එවවන කෙරෙහි සකානය පිළිබඳ ලේඛණය

සංඛ්‍යාව		සකානය
සිව	දක්වා	
40	120	එවවෙක්
121	200	එවවන දෙන්නෙක්
201	300	එවවන තුන් දෙන්නෙක්
301	400	එවවන සතර දෙන්නෙක්
401	500	එවවන පස් දෙන්නෙක්

පසුව සෑම 100 ක් සඳහාම එවවෙක් බැගින් දිය යුතුය.

සකානයේ සුදුසුකම්ලාභීන්

මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

නිශ්චය වශයෙන්ම, (සකානය නම්වූ අනිවාර්ය) දානය දිළින්නදන්ටද, දුප්පතුන්ටද, සකානය අයකිරීමේ කටයුතුවල නිරතවන සේවකයන්ටද, ඉස්ලාම ධර්මය කරා තම සිත් ආකර්ෂණයවුවන්ටද, වහලන්ටද, ණයකාරයන්ටද, අල්ලාහ් ගේ මාර්ගයෙහි යුද්ධකර සිටින්නන්ටද, මහින්ටද, හිමිවූ දෙයකි. (මෙය) අල්ලාහ් විසින් නියමවූ වගකීමකි. අල්ලාහ් සියල්ලම දැනගත් (ඉමහත්) දොනවන්තයාය.

(අල්කුර්ආන්-9:60)

අල්ලාහ් සකාතය ලැබීමට සුදුසුකම්ලාභීන් කණ්ඩායම් අටකට වර්ගකර ඇත. ඉස්ලාම් හි සකාතය සමාජයේ උච්ඡතමාකරුවන් කරා යන්නේය. අන් ආගම්වල පරිදි ආගම් වාදීන්ට පමණක් සීමාවූ එකක් නොවන්නේය.

එම සුදුසුකම්මිලාභීන් මෙසේය.

1-ආකීර් (දිලීන්දා)

තම අවශ්‍යතාවයෙන් අඩු ප්‍රමාණයට වඩා අඩු ආදායම් ලබන්නා.

2-මිස්කීන් (දුප්පතා)

තම අවශ්‍යතාවයෙන් අඩු ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි ආදායම් ලබන්නා. නමුදු ඔහු තමාට අවශ්‍ය සම්පූර්ණ ප්‍රමාණය නොලබයි. ඔවුන්ට මාස කීපයකට හෝ වසරකට හෝ අවශ්‍ය ප්‍රමාණය සකාතයෙන් ලබා ගෙවිය යුතුය.

3-ආමිලුන් (අසකරන්තන්)

සියලු සකාතයන් එය සතු අයගෙන් අයකිරීම සඳහා පාලකයා විසින් පත්කරන ලද අය. ඔවුන් පොහොසත් අය වුවද, ඔවුන්ගේ තරාතිරම සහ ගැලපෙන කුලියක් ඔවුන්ගේ වැඩ ප්‍රමාණය අනුව ගෙවිය යුතුය.

4-මුඅල්ලෆතූල් කුලූබ් (හිඟ ආකර්මණාවූවන්)

තම සමාජයේ බලවත් නායකයන්ගෙන් ඉස්ලාම් දහම වැළඳ ගැනීම හෝ මුස්ලිම්වරුන්ට හිරහැර කිරීමෙන් වැළකීම අපේක්ෂා කරන නායකයන්. මෙසේම ඉස්ලාම් දහම වැළඳගත් අයට ඔවුන්ගේ සිත් ඉස්ලාම් කෙරෙහි නැඹුරුවීම සහ ඊමාන් කෙරෙහි ස්ථිරවීම (විශ්වාසයක් ඇතිකිරීම) සඳහා සකාතය ගෙවිය යුතුය.

5-රිකාබ් (වහල්ලුන්)

වහල්ලුන් නිදහස් කිරීම හා සතුරන් විසින් අත්අඩංගු වට ගන්නා ලද සිරකරුවන් නිදහස් කිරීම සඳහා සකානසෙන් ගෙවිය යුතුය.

6-ග්භාරිමිත් (ආයකාරයන්)

ණයට පත්වුවන්ට මවුන්ගේ ණය පියවීම සඳහා සකානසෙන් ගෙවිය යුතුය. නමුත්, මහු මුස්ලිම් වරයෙකු වීම, එම ණය මුදල පියවීමට හැකියාවන් නොවීම, එම ණය පාප කාර්යයන් සඳහා නොවීම හා එය වහාම ගෙවිය යුතු ණයක්වීම යන කොන්දේසිවලට අනුකූලව පවතිය යුතුය.

7-ඊසබ්ලිලුමාහ් (පිහාදුරේ රෙදෙන්තන්)

කිසියම් වැටුපකින් තොරව ආඥානිතව වෙනනාවෙන් පිහාද (පරිශුද්ධ යුද්ධ)යෙහි යෙදී සිටින්නන්. මවුන්ට සකානස ගෙවීම හෝ මවුන්ට ආයුද ගැනීම සඳහා සකානසෙන් වියදම් කිරීම කළ යුතුය. ආගමික අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමද පිහාදය. ආගමික අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට අදහස් කරන්නාට ඒ සඳහා අවශ්‍ය මුදල මහු සතුව නොවන්නේනම්, එවිට අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන මුදල පමණක් සකානසෙන් ලබාදීමට හැක.

8-ඉබ්නු සබ්ලු (මගීන්)

තමාගේ ගම කරා යාමට අවශ්‍යවූ මුදල නොමැතිව ගම තෙහි අතර මංවු මගියා. මහු තම ගමෙහි පොහොසතා වුවද තමාගේ ගම කරා යාමට අවශ්‍ය මුදල සකානසෙන් මහුට ලබා දිය යුතුය.

දේවස්ථාන ඉදිකිරීම, මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හා මෙවන් කටයුතු සඳහා සකානයෙන් වියදම් කළ නොහැක.

සටහන:

- 1-වෙළඳාමට හැර මුහුදෙන් ලැබෙන මුතු, කොරල්, මාළු හා මෙවන් දේ සඳහා සකානය නොමැත.
- 2-කුලී ගොඩනැගිලි, කර්මාන්තශාලා හා මෙවන් දේ සඳහා සකානය නොමැත. නමුත් කුලියට වසරක් සම්පූර්ණ වන්නේනම්, සකානය ගෙවිය යුතුයි. උදාහරණයක් වශයෙන් පුද්ගලයෙක් තම නිවසක් කුලියට දී කුලිය ලබයි. එම ප්‍රමාණය (කුලිය)ට හෝ එහි කොටසකට හෝ වසරක් සම්පූර්ණවී නිසාභයද ලක්වන්නේනම්, ඒ සඳහා මහු සකානය ගෙවීම අනිවාර්යවේ.

أحكام الأضحية

ආහාර පිළිබඳ නිතර්ත

අල්ලාහ් හොඳ ආහාර අනුභව කරන ලෙසත් නරක හා කිලිටු ආහාර අනුභව කිරීමෙන් වැලකී සිටින ලෙසත් තම දාසයන්ට අණකර ඇත. අල්ලාහ් එය මෙසේ පවසන්නේය.

විශ්වාස වන්නයනි, අපි මඟට ලබාදුන් දේවලින් පිරිසිදු දෙය (පමණක්) අනුභව කරන්න.

(අල්කුර්ආන් 2:172)

තහනම් ආහාරයන් හැර අන් සියලු ආහාර හලාල්වීම, ආහාර පිළිබඳ (ඉස්ලාම් ධර්මයේ) පදනමකි. අල්ලාහ් තම විශ්වාසනීය දාසයන්ට හොඳ දෙය අනුමත කළේ, එමගින් ඔවුන් ප්‍රයෝජන ගැනීම සඳහාය. අල්ලාහ්ගේ මෙම දයාව මගින් පවත් කෙරෙහි උදව් පැතීම තහනම්ය. අල්ලාහ් තම වහලුන්ට තහනම්වූ ආහාර, පාන පිළිබඳව පැහැදිලි කර ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

නියත වශයෙන්ම, මඟ බල කිරීමට ලක්වන දෙය හැර තහනම්වූ (අන් සියලු) දේ මඟට පැහැදිලිකර ඇත.

(අල්කුර්ආන් 6:119)

තහනම් ලෙස පැහැදිලි නොකළ සෑම දේම අනුමතවේ. තඟ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමාද මෙසේ පවසන්නේය.

නියතවශයෙන්ම අල්ලාහු සමහර කාර්යයන් (යුතුකම්) අනිවාර්යකර ඇත. ඒවා විනයාන නොකරන්න. තවත් සමහර කාර්යයන් සීමාකර ඇත. ඒවා ඉක්මවා නොයන්න. සමහර

දැවැස්සන් තහනම් කර ඇත. ඒවා විනාශ නොකරන්න. අමතකයෙන් තොරව මබලාට දයාව පිණිස සමහර දැවැස්සන් කෙරෙහි නිශ්ශබ්දව සිටී. ඒවා ගැන නොසොයන්න.

(මුලාශ්‍රය : තබරාති)

අල්ලාහ් හා තඛ්තායක මුහම්මද (සල්) තුමා කැම, ඛීම හා අඳුම් පැළඳුම්වලින් තහනම් බව පැහැදිලි නොකළ දේ තහනම් කිරීම තහනම්ය. කිසිදු බාධාවක් ඇති නොකරන පිරිසිදු ආහාර සියල්ල පිරිසිදු යනු පොදු නීතියෙකි. නමුත්, මළමිනිය, ලේ, මත්පැන්, දුම්බීම හා අපිරිසිදු තැවරුනු දේ තහනම්ය. මක්නිසාද යත්, ඒවා බාධාවක් හා කිලිටු ඇති කරන දේය. මළමිනිය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ නීති මාර්ග යෙන් තොරව පණ වෙන්වූ ප්‍රාණිත්ය.

ආගමික නීතිරීති අනුව හෝ එසේ නැතිව කැපීමෙන් හෝ මැරීමෙන් පිටවී දුටු ලේ හරාම් (තහනම්)ය. නමුත් (නිසි පිරිදි) කැපීමෙන් පසු මස් කැබැලි අතර හා තහරවල රැඳී සිටින ලේ තහනම් නොමැත.

තහනම් නොවූ ආහාරයන් සතුන් හා පැලෑටි යනුවෙන් වර්ග කරනු ලැබේ. ඒවායින් බාධාවක් නොකරන දේ තහනම් නොමැත. එසේම සතුන්ද වර්ග දෙකකි. ඒවා පොළොවෙහි ජීවත්වන සතුන් සහ මුහුදෙහි ජීවත්වන සතුන්ය. මුහුදේ ජීවත්වන සතුන් පොදුවෙන් තහනම්කර නොමැත. එසේම මැරුනු මුහුදු සතුන් අනුමතවූ එකක් බැවින් ඒවා කැපීම කොන්දේශියක් නැත.

ඉස්ලාම් තහනම් කර ඇති පහත සඳහන් සතුන් හැර පොළොවේ ජීවත්වන අනෙකුත් සතුන් සියල්ල අනුමතය.

1-ගැමි බුරුවා.

2-ඉත්තෑවා හැර වීර දත්වලින් හඟා කන සතුන්.

3-තහනම් ලැබූ පක්ෂීන් හැර අන් පක්ෂීන් අනුමතය. දඩ යම් කරන නියමයාතු සහිත පක්ෂී වර්ගයන් මෙයට උදාහරණවේ. මේ පිළිබඳව නඬි වදනක් ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

වීර දත් සහිත සෑම සතුන්ද, නියමයාතු සහිත සෑම පක්ෂීන්ද, නඬි (සල්) තුමා වැලකේ.

(මුලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

තවද රාජාලියා, ඇත්කඳු ලිහිනියා හා කපුටා වැනි මල කඳු කන පක්ෂීන්ද තහනම්ය. මක්නිසාදයත්, උන් අපිරිසිදු දේ අනුභව කරන පක්ෂීන්ය. තවද සර්පයා, මීයා, පණුවන් වැනි පිලිකුල් දේද තහනම්ය. මෙවන් සතුන් හැර සඳහන් නොකළ සතුන්ගෙන් හා පක්ෂීන්ගෙන් අශ්වයා, ගවයා, එලුවා, මටුවා, කුකුලා, කැලෑ බුරුවා, ඉත්තෑවා, පැස්බරා, හා භාවා යනාදි සතුන් අනුමතය.

මේවා අතර (ජල්ලාලා යනුවෙන් හැඳින්වන) අධික වශයෙන් අපිරිසිදු දේ ආහාරයට ගන්නා සතුන් හා පක්ෂීන් නීතියෙන් පිටවෙයි. ඒවා දවස් තුනක් රඳවාගෙන පිරිසිදු ආහාර දෙන තෙක් අනුභව කිරීම තහනම්ය. ලුණු, සුදු ලුණු වැනි පිලිකුල්මත් සුවඳ ලද දේ අනුභව කිරීම අසතුටුදායක දෙයකි. විශේෂයෙන් මස්පිද් (දේවස්ථාන)වලට පිවිසෙන අවස්ථාවලේ අසතුටුදායකය.

කවරෙක් තහනම්වූ ආහාර අනුභව කිරීම සඳහා බල පෑමට ලක්වන්නේද, මහු එලෙස අනුභව නොකළේ නම්,

තම ජීවිතයට හානි සිදුවෙදැයි බියට පත්වන්නේද, තමාට බලපෑම් පවත්වෙන තෙක් (පමණක්) අනුභව කළ හැක. නමුත්, විෂඛීජයන් අනුභව කළ නොහැක.

කවරෙක් වැට හෝ මුරකාරයා හෝ නොමැති, පළතුරු වත්තෙහි ඇති ගස් හෝ එයින් වැටී ඇති පළතුරු පසුකර යන්නේද, මහු එයින් අනුභව කළ හැක. නමුදු තමා සමග රුගෙන යා නොහැක. නමුත් ගසට නැගීම හෝ කිසියම් දෙයකින් ගසට ගැසීම හෝ නොකළ යුතුයි. නොවැළකිවිය හේතුවකින් තොරව රුස්කර ඇති දෙයින් අනුභව කිරීම තහනම්ය.

කැපීමේ නීතිරීති

පොළවෙහි සිටින සතුන් තහනම් නොවීමට, නීති මාර්ග යෙන් කැපීම කොන්දේසියෙකි. එහෙයින් කැපීමේ ක්‍රමයද කැපීමට අවශ්‍යවන දේද දැන සිටීම අවශ්‍යයි. කැපීම යනු වෙන් හැඳින්වන්නේ, අනුභව කිරීමට අනුමතවූ පොළවෙහි සිටින සතුන්ගේ උගුරු දන්ඩද ආහාර නාලයද වෙන්කිරීම මගින් කැපීම හෝ කැපීමට අපහසුවන අවස්ථාවල තුවාල කිරීමකි.

කැපීමට හැකිවන කිසියම් සතුන් නිසියාකාරව කැපීමෙන් තොරව එයින් කිසියම් දෙයක් හෝ අනුභව කිරීමට නොහැක. කුමක්නිසාදයත්, කපන නොලද සතුන් මලකද යනුවෙන් හැඳින්වේ.

කැපීමේ කොන්දේසි

1-කැපීමට සුදුස්සා

කපන්නා බුද්ධිය ලත්, ආගම දැනගත්, මුස්ලිම් හෝ වෙදකාරයා හෝ විය යුතුය. නමුදු පිස්සා, මත්වූ තැනැත්තා හෝ හොඳ නරක නොදන්නා වයසට නොපත් ළමයා වැනි අය විසින් කපනලද දේ අනුමතකර නොමැත. මක්නිසාද යත්, මේ අයට සිහි බුද්ධිය නැති නිසා කැපීමෙහි අරමුණ ඉටු නොවන්නේය. එසේම කාඞිරි, පිලිම් වැළුම් කාරයා, ගිනි වැළුම් කාරයා හා මිනිවළ වැළුම් කාරයා විසින් කපන ලද දේද තහනම්ය.

2-කපන ආශ්‍රධය

යකඩ, ගල් වැනි ලේ පිටත් කරන තියුණු ආයුධවලින් කැපීමට අවසර ඇත. කටු, නියපොතු හා මෙවන් දේයින් කැපීම තහනම්ය.

3-ගැල කැපීම

එය ප්‍රාග්වාස නාලය, ආහාර නාලය හා පිටපසෙහි එක් නහරයක් කැපීමවේ. කැපීම සඳහා මෙම ස්ථාන සීමා කර තිබීමට හා මෙම ආයුධ මගින් පමණක් කැපීමට හේතුව ලේ පිටත්වීමවේ. මන්දයත්, මෙම ස්ථානය නහරයන් එක් රැස්වන තැනකි. එසේම, මෙය කඩිනමින් පණ පිටවෙන ස්ථානයකි. එනිසා මෙමගින් මස් රසවත්ව පවතින අතර සනාටද පහසුවේවි.

දඩයම් කිරීම හා මෙවැනි අවස්ථාවල, කැපීමට නියම කර ඇති මෙම ස්ථානයේ කැපීමට අපොහොසත් වන්නේ නම්, ශරීරයේ කිසියම් ස්ථානයක හෝ තුවාල සිදුකිරීම මගින් කැපීම සිදුවේ. බැල්ල හිරවුනු සතුන්, බර සහිත දෙයකින් පහර දෙන ලද සතුන්, උස් තැනක සිට පහළට වැටුනු සතුන්, හැප්පුනු සතුන් හා වෙනත් සතුන් මගින් හපා කන ලද සතුන් යනාදියත් කැපීමට පෙර පණසිටිත් ලබාගත යුතු යන්න කොන්දේසියෙකි.

4-කපන්නා උසුරීම

කපන්නා කපන විට **බිස්මිල්ලාහ්** (بِسْمِ اللّٰهِ) යනුවෙන් උසුරිය යුතුයි. තවද, බිස්මිල්ලාහ් සමග **අල්ලාහු අක්බර්** (الله أكبر) යනුවෙන්ද උසුරීම සුන්නත් (සතුටුදායක)ය.

කැපීමේ පිළිවෙළ

අසතුටුදායක කාර්යයන්

- 1-නොතිසුණු ආයුධවලින් කැපීම.
- 2-සතුන් ඉදිරියේ ආයුධ තිසුණු කිරීම.
- 3-කිබ්ලාවට නොමුහුණලා සතාව කැපීම.
- 4-පණ පිටවීමට පෙර බැල්ල කැඩීම හෝ හම ගැසීම.

ගවයා හා ඵඵවා වම් දිසා කෙරෙහි නින්දට තබාද, මටු වාගේ වම් අත බාඳ සිටගෙන තබාද, කැපීම නඟි මගකි. අල්ලාහ් ඉමහත් ජදානවන්තයාය.

දඩයම් කිරීම

අවශ්‍යතාවයක් සඳහා දඩයම් කළ හැක. නමුත් සෙල්ල මට හා විනෝදයට නම් දඩයම් කිරීම අසනුදායක වේ.

දඩයම් කලාශීත පසු එය අවස්ථා දෙකකට ඇතුළත් වේ.

- 1-පණ පිටින් අල්ලා ගැනීම. මෙම අවස්ථාවේ කැපීම අති වාර්ය වේ.
- 2-අපණ පිට හෝ පණ පිටවන තරමට අඩපණ පිට හෝ අල්ලා ගැනීම. මෙම අවස්ථාවේ එය අනුමත වේ.

කපන්තාට අයත් කොන්දේසි දඩයම් කරන්නාටද අයත්ය.

1-බුද්ධිය ලත් මුස්ලිම් හෝ හේදකාරී වීම.

දඩයම් කරන්නා බුද්ධිය ලත් මුස්ලිම් හෝ වෙදකාරී හෝ විය යුතුය. පිස්සා, මත්වූ තැනැත්තා, ගිණි සහ පිළිම වැළුම් කාරයා වැනි කාගිරිවරුන් දඩයම් කල දේ අනුභව කිරීම මුස්ලිම් වරයෙකුට තහනම්ය.

2-කපන ආයුධය භික්ෂුවෙහි තිබීම.

කපන ආයුධය ලේ ගලන සේ තියුණුවෙන් තිබිය යුතුය. නමුත් නියපොතු හෝ දත් (වැනි විවිධ වර්ග කටු) නොවිය යුතුය. තවද ආයුධයේ තියුණුව මගින් තුවාල කළ යුතු අතර, ආයුධයේ බරෙන් (තද කිරීමෙන්) තුවාල නොකළ යුතුය. දඩයම් පිළිබඳ දැනුම ලද බල්ලා හා පරවියන් මගින් තුවාල කළ දේ සඳහා අවසරයක් ඇත.

දඩයමේ තුවාල කිරීමේ දැනුම යනු එයට යන ලෙස අණ කළ විට යන අතර, ආපසු පැමිණෙන ලෙස අණ කළ විට

ආපසු පැමිණෙන්නේය. එය දෙයක් දඩයම් කළේනම්, තම අයිතිකාරයා වෙත එන තෙක් එය අල්ලාගෙන සිටිය යුතු අතර එය තම අවශ්‍යතාවය සඳහා දඩයම් නොකළ යුතුය.

3-දඩයම් කිරීමේ චේතනාවෙන් ආයුධය යැවීම.

දඩයම් කිරීමේ චේතනාව මත ආයුධය යැවිය යුතුය. තම අතින් ආයුධය ගිලිහී යාමෙන් දඩයමක් කළානම්, එය අනුමත නොවන්නේය. මත්සාදයන්, එහි දඩයම මහුගේ අදහසවී නොමැත. එසේම බල්ලා සියය පරිදි දඩයමක් කළානම්, අයිතිකාරයා එය තමා වෙනුවෙන් නොයැවූ නිසා එය මහුට අනුමත නොවන්නේය. පුද්ගලයෙක් දඩයමක් සඳහා එල්ල කළ නමුත් එය වෙනත් දෙයකට හෝ රංචුවකට වැදුණේනම්, ඒ සියල්ල මහුට අනුමතවේ.

4-ඛිස්මල්ලාහ් උසුරීම.

රතල හා තුවාල කරන දේ දඩයම සඳහා යවනවිට **ඛිස් මිල්ලාහ්** යනුවෙන් උසුරිය යුතුය. නවද එය සමග අල්ලාහ් අක්බර් යනුවෙන් උසුරීමද සුන්නත්ය.

සටහන :

නබි මුහම්මදු (සල්) තුමා අනුමත නොකළ කාර්යයන් සඳහා බල්ලා අැති කිරීම නහනමය. එතුමා අනුමත කළේ පහත සඳහන් කාර්යයන් සඳහා පමණි.

- 1-දඩයම් කිරීම.
- 2-සිව්පාවන් රැක බලා ගැනීම.
- 3-ගොවිතැන් ආරක්ෂාකර ගැනීම.

أحكام النكاح

විවාහ නිතර්ත

විවාහයේ කොන්දේසි

1-මනාල, මනාලියන්ගේ එකඟතාවය

කැමැති නොවන මනාලීන් විවාහ කිරීම සඳහා පිරිමින්ද මනාලයන් විවාහ කිරීම සඳහා ස්ත්‍රීන්ද බල නොකල යුතුය. ස්ත්‍රීයකගේ කැමැත්තෙන් තොරව ඇය විවාහකර දීම ඉස්ලාම් ධර්මය තහනම් කරයි. එක් ස්ත්‍රීයෙක් යම් පිරිමියෙක් විවාහවීමෙන් වැලකී සිටින්නේ නම්, පියා ඇතුලු කවරෙක් හෝ වෙවා ඇයට බල නොකළ යුතුය.

2-වලී - වගකිව යුත්තා

වලීවරයෙක් නොමැතිව සිදුකරන විවාහ වලංගු නොවන්නේය. කුමක්නිසාද යත්, නඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

වලීවරයෙක් නොමැති විවාහය අවලංගු වේ.

(මුලාශ්‍රය : නිර්මිද් හා අබුදාවුද්)

ස්ත්‍රීයෙක් සිය මතය පරිදි විවාහවූයේනම්, එම ගිවිසුමට ඇය හෝ ඇයගේ නියෝජිතයා සම්බන්ධවුවත් එම විවාහය අවලංගු වේ. මුස්ලිම් ස්ත්‍රීයෙක් වෙනුවෙන් කාසිර් වරයෙක් වගකිව (වලීවීම) නොහැක. වලීවරුන් (වගකිව යුත්තන්)

නොමැති අයට එම සමාජයේ ප්‍රධානියා වලිවරයා ලෙස සිටි විවාහය සිදුකළ යුතුය.

වලී යනු වයසට පත් බුද්ධිමත් මනාලියගේ නිහතමානි දැනීමයි. උදාහරණ වශයෙන් පියා, පසුව මහුගේ බලය ලත් තැනැත්තා, පසුව පියා පාර්ශවයෙන් සීයා, පසුව එසේම (ඉහලටම) කිට්ටුම දැනීම. පසුව ඇගේ පුතා, පසුව පුතාගේ පුතුන්, (එසේම පහළටම කිට්ටුම දැනීම) පසුව ඇගේ එකකුස උපන් සහෝදරයා, පසුව ඇගේ පියා පාර්ශවයෙන් සහෝදරයා, පසුව ඇගේ එකකුස උපන් සහෝදරයාගේ පුතුන්, පසුව පියා පාර්ශවයෙන් සහෝදරයාගේ පුතුන්ගෙන් ඉතා කිට්ටුම දැනීම.

පසුව ඇගේ දෙමාපියන් පාර්ශවයෙන් ලොකු කුඩා පිය වරුන්, පසුව ඇගේ පියා පාර්ශවයෙන් ලොකු කුඩා පිය වරුන්, පසුව මවුන්ගේ පුතුන්ගෙන් ඉතා කිට්ටුම අය, පසුව ඇගේ පියාගේ ලොකු කුඩා පියවරුන් පසුව මහුගේ පුතුන් පසුව සීයාගේ ලොකු කුඩා පියවරුන් පසුව මහුගේ පුතුන් යනාදි දැනීමයි.

වලී වරයා විවාහයට පෙර ඇගේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. වලිවරයෙක් අවශ්‍යවීමේ සුක්ෂ්ම භාවයනම්, අනියම් ආශ්වාද මාර්ග වළක්වාලීමයි. මන්දයත්, නියතව දුරාවාරයේ යෙදෙන්නා 'මේ (ධනය හෝ සම්පත් හෝ වෙනත් දෙයක් හෝ) සඳහා' තමා විවාහ කරගන්නා ලෙස ස්ත්‍රියෙකුට පවසා පසුව තම මිතුරන් හා වෙනත් අයගෙන් දෙදෙනෙක් මේ සඳහා සාක්ෂි කරුවන් ලෙස ගෙන ඒමට හැක.

3-සාකච්ඡා

විවාහ ගිවිසුමේ නිහතමානි මුස්ලිම් පිරිමින් දෙදෙනෙකු හෝ වැඩි දෙනෙකු සාක්ෂිකරුවන් ලෙස සහභාගි විය යුතුය. ඔවුන් දුරාවාරයේ යෙදීම, මත්පැන් පානය කිරීම හා මෙවන් මහා පාපයෙන් වැළකී සිටින්නන් විය යුතුය.

විවාහ ගිවිසුමෙහි ප්‍රකාශය යනුවෙන් හැඳින්වන්නේ, මනාලයා හෝ මහුගේ නියෝජිතයා ‘මබගේ දියණිය හෝ මබට වගකීම් පවරණලද තැනැත්තිය මාහට විවාහකර දෙන්න’ යනුවෙන්ද, එයට වලිවරයා, ‘මාගේ දියණිය, හෝ මාහට වගකීම් පවරන ලද තැනැත්තිය මබට විවාහකර දුන්නෙමි’ යනුවෙන්ද, පසුව මනාලයා ‘ආයුගේ විවාහය මා පිළිගන්නෙමි’ යනුවෙන්ද ප්‍රකාශ කිරීමකි. මනාලයා තමා කැමති අය තමාගේ නියෝජිතයා ලෙස නියම කළ හැක.

4-මහරය ගෙවීම

(මහර් යනු මනාලයා මනාලියට අනිවාර්යයෙන් දිය යුතු තැග්ගකි) මහර් පිළිබඳ නීතිය එය ස්වල්පයෙන් පවතිමකි. ස්වල්පයෙන් පවතින හා පහසුවෙන් ලබන සෑම දේ මෙයට උතුම්ය. එය සදාක් යනුවෙන්ද හැඳින්වේ. විවාහ ගිවිසුමේදී එය සඳහන් කිරීමද, එය ගිවිසුමකළ විගස ගෙවීමද සුන් තර්කය. නමුදු එය හෝ එයින් කොටසක් කලකට ප්‍රමාදකළ හැක. සෑමියෙක් ආයු සමග සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර දික් කසාදවූයේද, එවිට මහරයෙන් අඩක් ලබාගත හැක. විවාහ ගිවිසුමකළ පසු සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර සෑමියා මරණයට පත්වූයේනම්, ආයුට මහරය හා හිමිකම් සියල්ලම හිමිවේ.

විවාහයේ පල ප්‍රයෝජන

1-විශදම් කිරීම

සැමියා තම බිරිඳට සාමාන්‍ය පැවැත්ම පරිදි ආහාර පාන, ඇඳුම් පැළඳුම් හා නවාතැන් පහසුකම් යනාදීන් සපයා දීම අනිවාර්යවේ. මෙම අනිවාර්ය කාර්ය කිසිවක් හෝ සැපයීමට මහු ලෝභ කරන්නේ නම්, මහු පාපකාරයාය. එසේම මහුගේ මුදලින් තමාට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයක් ගැනීමට හා මහු වෙනුවෙන් ණය ලබාගැනීමට ඇයට හැකිවේ. පසුව එය මහුම ගෙවිය යුතුය. වලිමා සඳහාද මහු වියදම්කළ යුතුය. මනාලයා විසින් තම විවාහය නිමිත්තෙන් ආහාර පිළියෙළ කර, ඒ සඳහා මිනිසුන් කැඳවා කරන හෝජන සංග්‍රහය වලිමා යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙය නබිතායක මුහම්මදු (සල්) කළ හා අණ කළ සුන්නත් නම්වූ සතුටුදායක කරුණකි.

2-හිමිකම් ලැබීම

පුද්ගලයෙක් කවර දිනකදී ස්ත්‍රියෙකු හා සමග නිවැරදි විවාහ ගිවිසුමක් කර ගන්නේද, ඒදින සිට මවුන් දෙදෙනා අතර හිමිකම් කීපයක් ඇතිවේ. අල්ලාහ් මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, මබ්ලාගේ බිරිඳන් අතහැර ගිය දෙයින් මවුන්ට දරුවන් නොවන්නේනම්, මබ්ලාට අඩක් තිබේ. මවුන්ට දරුවන් සිටින්නේනම්, මවුන් අතහැර ගිය දෙයින් මබ්ලාට හතරෙන් එක පැහැවෙකි. (එයද,) මවුන් කළ මරන සාසනය (අවසන් කැමැත්ත) හා ණය පියවීමෙන් පසුය. තවද, මබ්ලාට දරුවන් නොවන්නේ නම්, මබ්ලා අතහැර ගිය දෙයින්

මවුන්ට හනරෙන් එක පංගුවෙකි. බෙලාට දරුවන් සිටින්නේනම්, බෙලා අනහැර ගිය දෙයින් මවුන්ට අපටත් එක පංගුවෙකි. (එයද) බෙලා කළ මරන සාසනය හා ණය පිය වීමෙන් පසුය. (අල්කුර්ආන් 4:12)

සුන්හන් හා පිළිවෙල්

1-විවාහය පිළිබඳව තම ඥාතීන් හා මිතුරන්ට දැනුම් දීම සුන්හන් තමවූ තබී මගක් වන අතර, මවුහුද මනාල මනාලීන් දෙපලට ප්‍රාර්ථනා කිරීමද තබීමගනි. එබැවින්, මනාලයාට හෝ මනාලියට මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කළ යුතුය.

بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

බාරකල්ලාහු ලක, වබාරක අපෙලක, වපමඅ රෙඩනකුමා හී (ක)රෙහරීන්.

(අල්ලාහ් මබට අභියන්තරව හා භාහිරව ආශීර්වාදය කරනු මැන. මබ දෙපළ යහමගහි එකතු කරනු මැන)

2-සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර මවුන් දෙදෙනා මෙසේ කීම සුන්හන්ය.

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنَّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنَّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

බීසම්ලාහි අල්ලාහුම්ම ජනබ්බිනෂ් රෙහහාන වජනබ්බිෂ් රෙහහාන මා රසක්කනා.

අල්ලාහ්ගේ නාමයෙනි. (මෙහි යෙදෙන්නෙමි) ස්වාමිනි, අපහට හා අපට ලබා දෙන දරුවාට ආතාන්ගේ උවදුරු වලින් රැකවරණය ලබා දෙනු මැනවි.

- 3-මවුන් දෙදෙනා අතරේ සිදුවන සංසර්ගය පිළිබඳ කරුණු පැතිරවීම පිළිකුල් කාර්යයෙකි.
- 4-තම බිරිඳ මසප්වී සිටින හෝ දරු ප්‍රසූත රුධිරයේ සිටින සමයේ සැමියා ඇය සමග සංසර්ගයේ යෙදීම තහනම් (හරාම්)ය. එයින් පිරිසිදුවී ජල ස්නානය කිරීමට පෙරද ඇය සමග සංසර්ගයේ යෙදීම හරාම්ය.
- 5-සැමියා තම බිරිඳගේ පිටු පස ගුද මාර්ගයෙන් ලිංගික ආශ්වාදයෙහි යෙදීම තහනම්ය. එය ඉස්ලාම් තහනම් කළ මහා පාප ක්‍රියාවකි.
- 6-සැමියා සංසර්ගයේදී තම බිරිඳට ඇයගේ සම්පූර්ණ අයිතිය ලබා දීම අනිවාර්යය වේ. එසේම ඇයගේ අනුමැතියෙන් හා නොවැළකිවිය හේතුවෙන් තොරව ගැබ් හට නොගැනීම සඳහා අස්ල් (සංසර්ගයේ යෙදී ධාතු මෝචන වන අවස්ථාවේ පුරුෂ ලිංගය පිටතට ගෙන ධාතු ඇතුළු ගත නොවන සේ පිට දැමීම) කළ නොයුතුයි.

මනාලියගේ ගුණාංග

විවාහය සිදුකරනු ලබන්නේ ප්‍රීතිය අනුභව කිරීම සහ හොඳ පවුලක්, හොඳ සමාජයක් බිහි කිරීම සඳහාය. එම නිසා මෙම අරමුණු දෙකම සම්පූර්ණයෙන් යුත් ස්ත්‍රියෙක් විවාහ කිරීම අවශ්‍යයි.

ඇය බාහිර හා අභ්‍යන්තර සෞන්දර්යට ලක්වන්නෙකි. බාහිර ලස්සනය යනුවෙන් හැඳින්වන්නේ එය රූපයේ සම්පූර්ණවීමකි. අභ්‍යන්තර ලස්සනය යනුවෙන් හැඳින්වන්නේ එය ධර්මයෙන් හා ගුණාංගයෙන් සම්පූර්ණවීමකි. නියතව

බාහිරව හා අභ්‍යන්තරව ලස්සනෙන් යුත් ස්ත්‍රියෙකු ලබා ගැනීමට හැකිවන්නේනම්, එය ඇත්ත වශයෙන්ම අල්ලාහ් ගේ භාග්‍යයන් අතර සම්පූර්ණ භාග්‍යවේ. එසේම බියබැති කමෙන් යුත් යහපත් පුරුෂයෙකු විවාහ කිරීම සඳහා ස්ත්‍රිය ඇල්ම විය යුතුය.

තහනම් ක්‍රීඩා

ස්ත්‍රීන්ගෙන් විවාහ කිරීමට තහනම්වූ අය කොටස් දෙකකින් සමන්විතකි. කොටසක් විවහ කිරීම සඳහා සදාකාලිකව තහනම්වූ අය. අනෙක විවාහ කිරීම සඳහා තාවකාලිකව තහනම්වූ අය.

අ)-සදාකාලිකව තහනම් අය

විවාහ කිරීමට සදාකාලිකව තහනම්වූ ස්ත්‍රීන් කොටස් තුනකට බෙදේ.

1-ඥාති කම්බි තහනම් වීම

මවුහු හත් දෙනෙකි. මවුන් පිලිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

බෙලාගේ මව්වරුන්ද, බෙලාගේ දියණියන්ද, බෙලාගේ සහෝදරියන්ද, බෙලාගේ නැන්දම්මලාද, බෙලාගේ කුඩා හා ලොකු අම්මලාද, බෙලාගේ සහෝදරයන්ගේ දියණියන්ද, බෙලාගේ සහෝදරියන්ගේ දියණීන්ද විවාහ කිරීම බෙලාට තහනමය.

(අල්කුර්ආන්-4:23)

- (අ)-මව්වරුන් යනු, මව සහ පියා හෝ මව පාර්ශවයෙන් ආත්තලා.
- (ආ)-දියණියන් යනු, තමන්ගේද, තම පුතුන්ගේ හා දියණියන්ගේද දියණියන් හා එසේම පහළට එන අය.
- (ඉ)-සහෝදරියන් යනු, එක කුස උපන් සහෝදරියන්, හා පියා සහ මව පාර්ශවයේ සහෝදරියන්ය.
- (ඊ)-නැන්දම්මලා යනු, තමාගේ නැන්දම්මලා, තම පියාගේ නැන්දම්මලා, තම මුත්තාගේ නැන්දම්මලා, තම මවගේ නැන්දම්මලා හා තම ආත්තාගේ නැන්දම්මලාය.
- (උ)-කුඩම්මා සහ ලොකු අම්මා යනු, තමාගේද, තම පියාගේද, තම පියාගේ පියාගේද, තම මවගේද, තම මවගේ මවගේද ලොකු කුඩා අම්මලාය.
- (ඌ)-සහෝදරයාගේ දියණියන් යනු, එක කුස උපන් සහෝදරයාගේද, පියා හා මව පාර්ශව සහෝදරයාගේද, මවුන්ගේ පුත්තුන් සහ දියණියන්ගේද, මෙසේ පහළටම එන දියණියන්ය.
- (එ)-සහෝදරියගේ දියණියන් යනු, තම එක කුස උපන් සහෝදරියන්ගේද, පියා හා මව පාර්ශව සහෝදරියගේද, මවුන්ගේ පුතුන්ගේ හා දියණියන්ගේද, එසේම පහළටම එන දියණියන්ය.

2-කිරි බිමෙක් තහනම් වීම

මවුන්ද දෘනිකමින් තහනම් අය සේ සැළකේ. මේ ගැන තාබ් මහමිමද (සඳ්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

දෘනිකමින් තහනම්වන සෑම දෙනා කිරිබිමෙන්ද තහනම්වේ. (මුලාෆය : බුහාරි හා මස්ලිම්)

නමුත්, කිරි බීමෙන් තහනම්වීම පහත සඳහන් කොන්දේසිවලට යටත්විය යුතුය.

(අ)-පස් වතාවක් හෝ එයට අධිකව කිරි බී තිබිය යුතුය. උදරවෙතුව ස්ත්‍රියෙකුගෙන් සතර වතාවක් කිරි බී තිබේ නම්, ඔහුට අය මවක් නොවන්නේය.

(ආ)-කිරි බීම කිරි වැරීමට පෙර තිබිය යුතුය. එනම් කිරි බීමෙන් පස් වතාවක් සියල්ලම කිරි වැරීමට පෙර තිබිය යුතුය. කිරි බීම කිරි වැරීමෙන් පසුව හෝ කිරි වැරීමට පෙර සමහර වතාවක් හා කිරි වැරීමෙන් පසු සමහර වතාවක් සිදුවූයේ නම්, එවන් ස්ත්‍රිය ඔහුට මවක් නොවන්නේය. කිරි බීමෙන් කොන්දේසි සම්පූර්ණවන්නේ නම්, උදරවෙතුව එම ස්ත්‍රියට පුත්‍රයාය. අයගේ පුත්‍රයන් ඔහුට පෙර හෝ පසු උපන් අය වුවද ඔහුට සහෝදරයන්ය. එසේම ඔහු සමග කිරි බීම අයද, මවුහු ඔහුට කිරි දුන් ස්ත්‍රියගේ හෝ අන් අයගේ හෝ වෙවා ඔහුට සහෝදරයන්ය. මෙහි කිරි බීම අයගේ දරුවන් හැර වෙන කිසිවෙකුට මෙහි සම්බන්ධයක් නැති බව දැනගත යුතුය. මවුන් කෙරෙහි කිසියම් බාධාවන් නොපවතී.

3-විවාහ මාර්ගයක් තහනම් වීම

(අ)-පියානන් හා මුත්තන්ගේ බිරිඳන්

පුද්ගලයෙක් ස්ත්‍රියෙක් සමග විවාහ ගිවිස ගත්තේ නම්, අයට ඔහුගේ පුතුන්, පුතුන්ගේ පුතුන්, ඔහුගේ දියණියගේ පුතුන් සහ එසේම පහළට එන කිසියම් දෙනෙකු වුවද විවාහ කිරීම තහනම්ය. ඔහු අය සමග සංසර්ගයේ යෙදුනා හෝ නොයෙදුනා හෝ වෙවා තහනම්ය.

(ආ)-සුතුන්ගේ බිරිඳන්

පුද්ගලයෙක් ස්ත්‍රියක සමඟ විවාහ ගිවිසුම්කර ගත්තේ නම්, එවිගසම මහුගේ පියාට සහ මුත්තාට ඇයව විවාහ කිරීම තහනම්ය. තවද පියා හෝ මව පාර්ශවයෙන් පරම්පරා කොපමණ ඉහළට ගියත්, එම විවාහ ගිවිසුම අනුව, මහු ඇය සමඟ සංසර්ගයේ නොයෙදුනත්, ඇයව විවාහ කිරීම තහනම්ය.

(ආ)-බිරිඳගේ මව හා ආත්තලා

පුද්ගලයෙක් ස්ත්‍රියෙක් සමඟ විවාහ ගිවිස ගත්තේනම්, එවිටම මහු ඇය සමඟ සංසර්ගයේ නොයෙදුනත්, ඇයගේ මව සහ ආත්තලා විවාහ ගිවිසුම අනුව තහනම්ය. එවැනි ආත්තලා මව හෝ පියා පාර්ශවයෙන් විය හැක.

(ඊ)-බිරිඳගේද, ඇගේ සුතුන් හා දියණින්ගේද දියණියන් හා මෙසේම පහළටම එන ස්ත්‍රීන්.

පිරිමියෙක් ස්ත්‍රියකු සමඟ විවාහවී ඇ සමඟ සංසර්ගයේ යෙදෙන්නේනම්, එවිට ඇගේ දියණියන්, ඇගේ සුතුන්ගේ දියණින්, ඇගේ දියණියන්ගේ දියණින් හා මෙසේ පහළට එන ස්ත්‍රීන් මහුට තහනම්ය. ඔවුන් මහුට පෙර විවාහයෙන් හෝ මහුට පසු විවාහයෙන් හෝ විය හැක. නමුත් සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර ඔවුන් දෙදෙනා අතර වෙන්වීම් ඇතිවූ සේනම් තහනම් නොවන්නේය.

ආ)-තාවකාලිකව තහනම් අය

විවාහ කිරීම සඳහා තාවකාලිකව තහනම්වූ අය පහත සඳහන්වේ.

(අ)-නිරිදගේ සහෝදරිය, නැන්දෝමලා හා ලොකු කුඩා අම්මලා

නිරිදගේ මරණය හෝ ජීවිතයෙන් වෙන්වී ඉද්දා කාලය අවසන්වන තෙක් මෙම අය විවාහ කිරීම තහනමය.

(ආ)-කෙනෙකු වෙනුවෙන් ඉද්දාවෙහි සිටින අය.

ඇගේ ඉද්දා කාල සීමාව අවසන්වන තෙක් ඇයව විවාහ කිරීම තහනමය. එසේම ඇගේ ඉද්දා කාලය අවසන්වන තෙක් ඇගේ විවාහය ගැන සාකච්ඡා කිරීමද තහනමය.

(ඊ)-හජ් හා උමරා මගින් තහනම් වීම.

ඉහ්රාමයෙන් සිට මිදෙන තෙක් ඇය සමග විවාහ ගිවිසුම් කිරීම තහනමය.

දික්කසාදය

දික්කසාදවීම මූලිකයෙන්ම අසතුටුදායක ක්‍රියාවකි. එනමුත්, නිරිද තම සැමියා සමග එක්ව ජීවත්වීමෙන් ඇය වෙදනාවට ලක්වීම හෝ සැමියා තමාගේ නිරිද සමග ජීවත් වීමෙන් මහු වෙදනාවට ලක්වීම හෝ මෙවැනි කාරණාවන් සඳහා දික්කසාද වීමට අනුමැතිය ලැබීම අල්ලාගේ කරුණා වෙන් යුත් දෙයකි.

කෙනෙක් තම නිරිදට අකැමැති වී එය ඉවසා ගැනීමට නොහැකි වූයේනම්, ඇයව දික්කසාද කිරීම වරදක් නොවත් නේය. එනමුත්, පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීම අනිවාර්යවේ.

1-ඇය මාසික ශුද්ධියේ පසුවන අවස්ථාවේ දික්කසාද කළ නොහැක. එසේ ඇය මාසික ශුද්ධියේ පසුවන අවස්ථාවේ දික්කසාද කළේ නම්, මහු අල්ලාහ්ටත් මහුගේ රසුල් වරයාටත් විරුද්ධ වන්නයාවේ. එසේම මහු තහනම් කාර්යයක් කළ බවට සැලකේ. එවිටම ඇයව ආපසු ලබාගැන ඇය පිරිසිදුවන තෙක් තම ලග තබා ගැනීම මහුට අනිවාර්යවේ. පසුව කැමතිනම් දික්කසාදය කළ හැක. ඇයට දෙවැනි වරටත් මාසික ශුද්ධිය ඇති වෙන තෙක් නිදැල්ලේ ඇරීම ඉතා සතුටුදායකවේ. ඇය පිරිසිදුවීමෙන් පසු කැමැති නම් ඇය සමග ජීවත්විය හෝ දික්කසාද විය හැක.

2-පුද්ගලයෙකුට ඇය සමග සංසර්ගයේ යෙදී, ඇය ගැබ්වී සිටීම පැහැදිලිවීමට පෙර දික්කසාදය කළ නොහැක. තම බිරිඳගෙන් දික්කසාදය වීමට අධිකාරිකර සිටින පුද්ගලයෙක්, ඇයගේ මාසික ශුද්ධියෙන් පසු සංසර්ගයේ යෙදුණේ නම්, ඇයට නැවත මාසික ශුද්ධිය ඇතිවී එයින් පිරිසිදුවන තෙක් (කාලය දිර්ගවුවත්) දික්කසාදය කළ නොහැක. පසුව කැමැති නම් ඇය සමග සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර දික්කසාද කළ හැක. ඇයගේ ගැබ් තත්වය පැහැදිලිවූයේ නම් හෝ ඇය ගැබ්වී සිටියේ නම්, දික්කසාද වීමෙන් ප්‍රශ්නයක් නොමැත.

දික්කසාදය පිළිබඳ කාර්යයන්

පුද්ගලයෙක් සිය බිරිඳගෙන් වෙන්වීම දික්කසාදය යනු වෙන් හැඳින්වේ. එබැවින්, මෙම වෙන්වීම පිළිබඳව අධික නීතිරීතින් පමුණුවා ඇත. ඒවා මෙසේය.

1-ඉද්දාවෙහි පසුවිද

සැමියා සිය බිරිඳ සමඟ සංසර්ගයේ යෙදීමෙන් හෝ ඇය සමඟ තනියම සිටීමෙන් පසු දික්කසාද වූයේනම්, ඇය ඉද්දාවෙහි සිටීම අනිවාර්යවේ. ඇය සමඟ සංසර්ගයෙහි යෙදීමටත්, තනියම සිටීමටත් පෙර දික්කසාද වූයේනම්, ඉද්දාවෙහි පසුවීම අනවශ්‍ය වේ. මාසික ශුද්ධිය ඇතිවන ස්ත්‍රීන් නම් මාසික ශුද්ධි තුනක්ද, මාසික ශුද්ධිය ඇති නොවන ස්ත්‍රීන් නම්, මාස තුනක්ද ඉද්දාවෙහි සිටිය යුතුය. ගැබ්ණි ස්ත්‍රීන් නම්, දරු ප්‍රසූතවන තෙක් ඉද්දාවෙහි සිටිය යුතුය. ඉද්දාවේ සුක්ෂ්මය, දික්කසාදය කළ බිරිඳ නැවත ලොගැනීමට සැමියාට අවස්ථාවක් සලසා දීමකි. එසේම ඇය ගැබ්වී සිටින්නේද, නොවන්නේද යන බව සනාථකර ගැනීමටය.

2-බිරිඳ තහනම් වීම

සැමියෙක් තම බිරිඳව තුන් වතාවක් දික්කසාද කළේ නම්, මහුට බිරිඳ සමඟ ඇති සම්බන්ධතාවය තහනම්වේ. එනම්, සැමියා තම බිරිඳව දික්කසාද කර, ඇය ඉද්දාවෙහි පසුවන කාලයේ නැවත කැඳවා ගැනීම හෝ ඉද්දා අවසන් වීමෙන් පසු විවාහකර ගැනීම, පසුව එසේම දෙවන වරටත් දික්කසාදය කර, ඇය ඉද්දාවෙහි පසුවන කාලයේ නැවත කැඳවා ගැනීම හෝ ඉද්දා අවසන් වීමෙන් පසු විවාහ කර ගැනීම, පසුව එසේම තුන්වන වරටත් මහු ඇයව දික්කසාද කළේනම්, වෙනත් පුද්ගලයෙකු ඇයව විවාහකර, මහු ඇය සමඟ සංසර්ගයේ යෙදී පසුව මහු ඇයට අකැමැතිවී, ඇයව දික්කසාද කළායින් පසු (පමණක්) පළමුවන සැමියාට ඇය අනුමත වේ.

තුන් වතාවක් දික්කසාද කළ සැමියාට ඇය තහනම්කර තිබීම, සැමියන් මවුන්ගේ බිරිඳන්ට කරන අපරාධය වෙනුවෙන් ස්ත්‍රීන්ට අල්ලාහ් ලබාදෙන කරුණාවකි.

(ක්)හුල්ල

තම සැමියාට කැමැති නොවන ස්ත්‍රීයෙක් තමාගෙන් මහු වෙන්වී යාම සඳහා මහුට යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබාදීමට මහුගෙන් වෙන්වීමට ඉල්ලා සිටීම ක්හුල්ල යනුවෙන් හැඳින්වේ. නමුදු, කැමැති නොවන්නා සැමියානම්, මහු වෙන්වීමට අදහස් කළේ නම්, ඇයගෙන් කිසියම් වන්දියක් හෝ ලබාගැනීමට මහුට අයිතියක් නොමැත. මහු කැමැති නම්, ඇය කෙරෙහි ඉවසා සිටිය යුතුය. නැති නම්, දික්කසාදය කළ යුතුය.

ස්ත්‍රීයෙක් තම සැමියා තමාට කරන වද හිංසා ඉවසීමට නොහැකි තරම් වෙදනාවට ලක්වී, මහු සමග ජීවත් වීමට ඇයට ඉවසීමක් කළ නොහැකි නම් පමණක් මහුගෙන් වෙන්වීමට (ක්)හුල්ල ඉල්ලා සිටිය හැක. එසේම සැමියා තම බිරිඳ තමාගෙන් (ක්)හුල්ල ඉල්ලන තෙක් වද කිරීමෙහි මුරණ්ඩුවී සිටිය නොහැක. සැමියා තමා බිරිඳට දුන් මහර් ප්‍රමාණයට වඩා ලබා නොගැනීම සතුටුදායක දෙයකි.

ත්‍රිවාහයේ හා වෙන්වීමේ අයිතිය

කිසියම් හේතූන් මත තම විවාහ ගිවිසුමෙහි නිරතවී සිටීමට හෝ එයින් වෙන්වීමට හෝ සැමියා හා බිරිඳ දෙදෙනාම ම ගිවිසුම ඇතුළත් උදාහරණයක් වශයෙන් විවාහ ගිවිසුමේදී

(සාකච්ඡාවේදී) පැහැදිලි නොකළ රෝගයක් හෝ ස්වභාවික උනන්දුවක් සැමියා තම බිරිඳගෙන් හෝ බිරිඳ තම සැමියාගෙන් හෝ දුටුවානම්, මවුන් දෙදෙනාටම එම විවාහයෙහි රුද්ධි සිටීමට හෝ එයින් වෙන්වීමට හෝ හැක.

1-කෙනෙකුට පිස්සු වැටීම හෝ විවාහයේ සම්පූර්ණ අයිතිවාසිකම අනෙකුට තැනිවීම යනාදි තරමට අසනීපයෙන් පැලීම.

එම අවස්ථාවේ අනෙක් තැනැත්තාට විවාහයෙන් වෙන්වීමේ අයිතිය හිමිවේ. එය සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර සිදුවන්නේ නම්, සැමියා තමා පිරිනැමූ මහරය ආපසු ලබා ගැනීමට හැක. එය සංසර්ගයේ යෙදීමෙන් පසු සිදුවෙන්නේ නම්, කිසියම් දෙයක් ආපසු ලබා ගත නොහැක. අඩුපාඩු දැන ගැනත් රැවටවීමට ලක්වූ අයට මහරය ආපසු ගත හැක යනුවෙන්ද අදහසක් පවතී.

2-මහරය පිරිනැමීමට අපොහොසත්වීම.

මහරය පිරිනැමීමට සැමියා අපොහොසත් වන්නේ නම්, සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර බිරිඳට වෙන්වීමේ අයිතිය හිමිවේ. නමුදු, සංසර්ගයේ යෙදීමෙන් පසු ඇයට මේ සඳහා කිසියම් අයිතියක් නොමැත.

3-වියදම් (නඩත්තු) කිරීමට අපොහොසත්වීම.

සැමියා තම බිරිඳ නඩත්තු කිරීමට අපොහොසත් වන්නේ නම්, බිරිඳ ඉවසිය යුතු තරම් කාලයක් බලාපොරොත්තුවිය යුතුය. පසුව ඇයට උසාවියේ පිහිට පතා තීරණයානුකූලව වෙන්වීමේ අයිතියක් හිමිවේ.

4-සැමියා අතුරුදහන් වීම.

සැමියා අතුරුදහන්වීම මහු සිටින තැනද සොයාගැනීමට නොහැකිවිය. මෙවන් අවස්ථාවක මහු තම බිරිඳ වෙනුවෙන් වියදම් කිරීමට කිසිදෙයක් තබා නොගියේ නම්, ඇයගේ වියදම සඳහා කිසියම් කෙනෙකුට හෝ නොසවසා ගියේ නම්, ඇය වෙනුවෙන් වියදම් කිරීම සඳහා කවරෙක් හෝ ඉදිරිපත් නොවූයේ නම්, ඇය වෙනුවෙන් වියදම්කර එය තම සැමියාගෙන් ලබාගැනීම සඳහා කවරෙක් හෝ තමා අතර නොවන්නේ නම්, ඇයට නීති මාර්ගයෙන් වෙන්වීමට අයිති යක් ඇත.

මුස්ලිම් නොවන්නන් විවාහ කිරීම

මුස්ලිම් පිරිමියෙකුට වෙදකාරීන් හැර කාෆර් ස්ත්‍රියෙක් විවාහ කිරීම තහනමය. මුස්ලිම් ස්ත්‍රියෙකුට වෙදකාර හෝ වෙදකාර නොවන හෝ මුස්ලිම් නොවන පිරිමියෙකු විවාහ කිරීමද තහනමය. බිරිඳෙක් තම සැමියාට පෙර ඉස්ලාමය වැළඳ ගත්තේ නම්, තම සැමියාද ඉස්ලාමය වැළඳ ගන්නා තෙක් තමා සමග ආශ්වාදයෙහි යෙදීම සඳහා බිරිඳ මහුට ඉඩ නොදිය යුතුය.

මුස්ලිම් නොවන්නන් විවාහ කිරීම පිළිබඳ සමහර නීතිරීතින් පහත ඉදහස්වේ.

- 1-සැමියා සහ බිරිඳ යන දෙදෙනාම ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගත්තේ නම්, මවුන් තම පැරණි විවාහයේම සිටිය හැක. නමුදු, බිරිඳ සැමියාට තහනම්වූ ස්ත්‍රියෙක්වීම හෝ ඇයව විවාහ කිරීම මහුට අනුමත නොවීම වැනි ආගමික නීති

යෙන් කිසියම් බාධාවක් නොවිය යුතුය. එසේ බාධාවක් පවතිනම්, ඔවුන් අතර වෙන්වීම ඇතිකළ යුතුය.

2-වෙදකාරියෙකුගේ සැමියා ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගත්තේ නම්, ඔවුන් දෙදෙනා එම විවාහයේම සිටිය හැක.

3-වෙදකාරියන් නොවන සැමියා හා බිරිඳ යන යුද්ධ අතර කෙනෙකු සංසර්ගයෙහි යෙදීමට පෙර ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගත්තේ නම්, ඔවුන්ගේ විවාහය නිශ්චලවේ.

4-මුස්ලිම් නොවන (වෙදකාර හෝ වෙනත්) සැමියෙකුගේ බිරිඳ සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර ඉස්ලාමය වැළඳ ගත්තේ නම්, ඇගේ (පැරණි) විවාහය නිශ්චලවේ. මන්ද, මුස්ලිම් ස්ත්‍රියෙක් කාගිරිවරයෙකුට (බිරිඳවීම) තහනමය.

5-කාගිරිවරයෙකුගේ බිරිඳ සංසර්ගයේ යෙදීමෙන් පසු ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගත්තේ නම්, ඇය තම ඉද්දා කාලය අවසන්වන තෙක් එසේම සිටිය යුතුය. ඉද්දා කාලය අවසන් වීමෙන් පසු, සැමියා ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ නොගත් තේනම් විවාහය නිශ්චල වේ. ඇයට තමා කැමැති අය විවාහකර ගැනීමට හැක. ඇය ඔහුට කැමැති වන්නේ නම්, ඔහු ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගන්නා තෙක් ඉවසා සිටිය හැක. නමුත් එම කාලය තුළ ඇයට ඔහු පිළිබඳ කිසියම් අයිතියක් හෝ නොමැත. එසේම ඔහුට ඇය කෙරෙහි නීතියානුකූල අයිතියක්ද නොමැත.

ඔහු ඉස්ලාමය වැළඳ ගත්තේනම්, ඇය අවුරුදු කීපයක් බලා සිටියත්, විවාහය අලුත් කිරීමකින් තොරව ඔහුට ඇය බිරිඳවේ. වෙදකාරීන් නොවන ස්ත්‍රියෙකුගේ සැමියා ඉස්ලාම් ධර්මය වැළඳ ගත්තේ නම්, ඔවුන් අතරද නීතිය එසේම පවතී.

6-සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර බිරිඳ ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් පලා ගියේනම්, විවාහය නිශ්චලවේ. ආයට මහර් නොහිමිවේ. සැමියා ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් පැහැර ගියේ නම්, විවාහය නිශ්චලවේ. මහුට මහරෙහි අඩක් හිමිවේ. එම දෙදෙනා ගෙන් ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් පැහැර ගිය තැනැත්තා ඉස්ලාම් ධර්මය (නාවත) වැළඳ ගත්තේනම්, මවුන් දෙදෙනාම මවුන් අතර දික්කසාදයක් නොවන තුරු පළමුවන විවාහයේම සිටිය හැක.

වේදකාරීන් විවාහ කිරීමේ පළ විෂයක

අල්ලාහ් විවාහය අනුමත කළේ, ශීලාවාර ගුණාංග ඇති කිරීම, හිත ගුණාංගයෙන් සමාජය පවිත්‍ර කිරීම, කතෘ භාවය සුරැකීම, සමාජයෙහි පිරිසිදු ඉස්ලාමීය පරිසරයක් ගොඩනැගීම හා 'වැදුම් පිදුම් කිරීමට සුදුසු දෙවියා අල්ලාහ් බවත්, මුහම්මද් තබිතුමා අල්ලාහ්ගේ දුතයා බවත් සාක්ෂි දරණ' මුස්ලිම් සමාජයක් බිහිකිරීම වැනි අරමුණු උදෙසාය. මෙම ශීලාවාරය හා සත් ගුණධර්මයන් අඩංගු ගෞරවණීය ධර්මය පිළිපදින ස්ත්‍රියක් විවාහ කිරීමෙන් තොරව නොසිදු වේ. නමුදු, මුස්ලිම්වරුන් වේදකාරී ස්ත්‍රීන් විවාහ කිරීමෙන් සිදුවෙන පළ විෂයක (කෙටියෙන්) පහත දැක්වේ.

1-පවුලෙහි බලපාන හානිය

පුංචි පවුළක සැමියා බලවතා ලෙස සිටියේනම්, එය සිය බිරිඳගේ ස්වභාවයෙන් වෙනසක් ඇති කරයි. එමගින් ආය ඉස්ලාමය වැළඳ ගනී. එනමුත්, සමහරවිට එයට පටහැනිව සෑම දේ සිදුවේ. එකළ, බිරිඳ ඉස්ලාමය හැර තම ධර්මයේ

රැඳී සිට, මත් පැන් පානය කිරීම, උරුමයේ අනුභව කිරීම, රහස් ආඝ්‍රරුකම් පැවැත්වීම යනාදීන් ඇයගේ ධර්මය අනුමත කළ බව සිතා නොයෙක් කාර්යවල යෙදීමටද හැකිවේ. මෙයින් ඇයද ඇගේ පවුලද පිරිහීමට ලක්වේ. දරුවන් අති කරු මාර්ගයෙහි හැදෙති.

මුරණ්ඩුවන බිරිඳ, තම දරුවන් බලහත්කාරයෙන් ක්‍රිස්තියානි පල්ලිවලට කැඳවාගෙන ගොස් මවුන්ගේ ආඥානිමයන් පෙන්වාදීමේ සිරිතයෙහි මුරණ්ඩුව සිටියේනම්, පවුලේ තුළ බලපාන හානිය අධිකවේ. කවරෙක් කුමණ දෙයෙහි වර්ධනය වන්නේද, මහු එසේම වර්ධනය වේවි.

2-සමාජයෙහි බලපාන හානිය

මුස්ලිම් සමාජයතුළ වෙදක්කාරීන් අධික වීම අනතුරු දායක කරුණකි. මෙමගින් මුස්ලිම් සමාජය පිරිහීමට පත් වීම සමාජයතුළ සිදුවන හානියකි. එය දැනටමත් සිදුවෙමින් පවතී. තවද, මෙමගින් ක්‍රිස්තියානීන්ගේ සමාජය වර්ධනය වන්නේය.

මෙම අවස්ථාවෙහි මවුහු මුස්ලිම් සමාජය තුළ ප්‍රවිෂ්ටවී විනාශකාර චිත්තන විප්ලවයෙහිද, පවුල් පාලනය විහිදීමෙහිද ක්‍රිස්තියානි හැසිරීමෙහිද, අඩ ආදුම්වලින් ස්ත්‍රී පුරුෂ එකට (සමානව) ආශ්‍රයකරන සිරිතයෙහිද, ඉස්ලාමීය ජදානයට සහ සදාචාරයට පටහැනි ක්‍රියාවන්හි දුතියන් ලෙසද පත්වෙති.

සර්ව බලධාරී අල්ලාහ් අප සැම රැකගනු මැනවි.

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم،

محتويات الكتاب . أحكام فقهية

පටුන

විෂය	පිටුව
* -සාකාන්ති නීතිරීති	3
සකාතය අනිවාර්යවන කරුණු	4
සකාතයේ සුදුසුකම්ලාභින	12
* -ආහාර පිළිබඳ නීතිරීති	16
කැපීමේ නීතිරීති	19
කැපීමේ කොන්දේසි	20
කැපීමේ පිළිවෙළ	21
දඩයම් කිරීම	22
* -විවාහ නීතිරීති	24
විවාහයේ කොන්දේසි	24
විවාහයේ පල ප්‍රයෝජන	27
සුන්‍යන් හා පිළිවෙළ	28
මනාලියගේ ගුණාංග	29
නහනම් ස්ත්‍රීන්	30
දික්කසාදය	34
දික්කසාදය පිළිබඳ කාර්යයන්	35
ක්ෂුල්උ	37
විවාහයේ හා වෙනවිමේ අයිතිය	37
මුස්ලිම් නොවන්නන් විවාහ කිරීම	39
වේදකාරීන් විවාහ කිරීමේ පලවිපාක	41

مطبعة النرجس التجارية
NARJIS PRINTING PRESS

تلفون : ٢٣١٦٦٥٣ - ٢٣١٦٦٥٤

فاكس : ٢٣١٦٨٦٦ - كرتياص

أحكام فقهية

ردمك ٦ - ٢٨ - ٨٦٤ - ٩٩٦٠

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بحي سلطنة بالرياض
تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
هاتف ٤٢٤٠٠٧٧ فاكس ٤٢٥١٠٠٥ ص ب ٩٢٦٧٥ الرياض ١١٦٦٣ شارع السويدي - السعودية
بريد إلكتروني ، E-mail : Sultanah@hotmail.com